

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Mgr. Antonín Seidel
Téma práce:	Jiné ústřední správní úřady
Rozsah práce:	68 stran
Datum odevzdání práce:	28.8.2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Pokud je mi známo, specializovaná vědecká práce (monografie) zaměřená souhrnně na „jiné ústřední správní úřady“ ve smyslu § 2 zákona č. 2/1969 Sb. v české právní literatuře dosud chyběla. Cenný je především bližší pohled na vnitřní členění této kategorie správních úřadů na „nezávislé“ ústřední správní úřady a ty ostatní, tedy „závislé“ ústřední správní úřady, podřízené vládě. Již v tomto smyslu je diplomová práce aktuální a přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování zvoleného tématu vyžaduje především schopnost propojení abstraktních pojmů a konceptů nauky správního práva (teorie) s relativně konkrétními pozitivně-právními instituty, které se někdy v tom či onom pohledu „zproněvěřují“ vnitřní logice či ústrojnosti teorie. Tuto schopnost autor prokázal na výbornou. Jeho analyticko-syntetický pohled je kvalitní. Opřel se přitom o reprezentativní okruh literárních zdrojů, českých i zahraničních. Nicméně poněkud opomenul význam judikatury (na str. 79 jsou uvedena jen tři soudní rozhodnutí, která se ovšem zabývají více či méně jen postavením a specifiky „nezávislých“ správních úřadů).

3. Formální a systematické členění práce

V kapitolách 1, 2, 3 a 4 se autor věnuje obecným základům a východiskům problematiky: teorie, historie, prameny a ústavněprávní rámec. Jádrem práce jsou kapitoly 5 a 6, kde autor rozebírá jednak stěžejní (a ve své podstatě neřešitelné) dilema „nezávislých“ správních úřadů, totiž „střet technokracie a demokracie“, jednak dílčí prvky v úpravě „jiných ústředních správních úřadů“ celkově, totiž režim jmenování, neslučitelnosti, délky funkčního období, zániku funkce, resp. odvolávání představitelů (vedoucích), resp. zaměstnanců, vymezení působnosti, nástroje pravomoci, včetně pravomoci k vydávání právních předpisů apod. V kapitole 7 se pak autor pokusil o kategorizaci jiných ústředních správních úřadů. V Závěru diskutuje a synteticky shrnuje poznatky zejména o „nezávislých“ ústředních správních úřadech.

4. Vyjádření k práci

Práce je poctivá, obsahově kvalitní a celkově zdařilá. Cenná je analýza prakticky všech dostupných (a rozporuplných) názorů a pohledů na postavení a legitimitu „nezávislých“ ústředních správních úřadů, mj. z pohledu Ústavy ČR a zejména jejího čl. 67 odst. 1, podle něhož je vláda „vrcholým“ orgánem moci výkonné. Naše Ústava, která tyto úřady (striktně vzato) nepřipouští, zde naráží na evropské právo, které je naopak vyžaduje.

Pokud bych měl práci vytknout nějaké obsahové slabiny, což je (nevědčn) úloha oponenta, uvedl bych dvě. Za první, poměrně slabé zdůraznění základního východiska, že „jiné ústřední správní úřady“ (ve smyslu § 2 zákona č. 2/1969 Sb.) jsou heterogenní kategorií, která zahrnuje dvě zcela odlišné podkategorie úřadů, a sice ty „nezávislé“ na jedné straně a ty „závislé“, resp. vládě podřízené (kategorie „jiných ústředních správních úřadů“ ve své podstatě „míchá jablka s hruškami“). Myslím, že právě tomuto východisku měla být podřízena i systematická práce. Za druhé, poněkud slabší pohled právě na ty „závislé“ ústřední správní úřady, které jsou – konec konců – těmi skutečnými „jinými ústředními“ správními úřady.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Zcela.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor vyšel z poměrně rozsáhlého okruhu zdrojů. Nicméně všechny je řádně a správně cituje a používá je jako „materiál“ pro své vlastní úvahy a závěry. Jeho práce je proto samostatná v pravém slova smyslu.
Logická stavba práce	Za jistý nedostatek považuji slabinu, kterou jsem uvedl v bodu 4 výše, tj. to, že systematika práce jasně a na první pohled nerozlišuje „nezávislé“ a „závislé“ správní úřady.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Výborná (s výhradou judikatury – viz bod 2 výše)
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Kvalitní. Autor možná jen (na můj vkus) příliš nekriticky přebírá kladné názory na postavení „nezávislých“ správních úřadů v systému dělby moci obecně a českém ústavním systému zvláště. Ačkoli cituje práce J. Winra a V. Sládečka, se silnými argumenty, které postavení zmíněných úřadů zpochybňují, se do hloubky nevypořádává.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Výborná.
Jazyková a stylistická úroveň	Výborná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Nerozumím úvodním větám z oddílu 7.3. „*Správní úřady historicky mimo hierarchickou strukturu státní správy*“: „*Do této skupiny jsou zahrnuty ČSÚ, ČBÚ, ČÚZK, SÚJB a ÚPV. Jedná se o nejstarší ze skupinu jiných ústředních správních úřadů (společně s SSHR), přičemž ČSÚ a ČBÚ byly již ve vyhlášeném znění kompetenčního zákona v roce 1969, ostatní se přidaly v roce 1993. Jedná se o velmi různorodou kategorii úřadů, přičemž dva z nich stojí v čele soustavy podřízených správních úřadů (ČÚZK a ČBÚ).*“

Podle mého názoru Český báňský úřad a Český úřad zeměměřicý a katastrální jsou typickými úřady „uvnitř“ hierarchické soustavy státní správy v čele s vládou.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 16.9.2023

JUDr. Petr Svoboda, Ph.D.
oponent/oponentka